

บทที่ 3

วิธีการศึกษา

การศึกษาเรื่อง ภาพลักษณ์ของโรงเรียนกวดวิชาภาษาอังกฤษเอ็นคอนเส็ปท์ ในความคิดเห็นของผู้ปกครองในเขตกรุงเทพมหานคร ครั้งนี้ เป็นการศึกษาในเชิงปริมาณ (Quantitative) ที่ใช้รูปแบบการวิจัยเชิงสำรวจ ซึ่งทำการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) เป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการทำการศึกษา ได้แก่ ผู้ปกครองในเขตกรุงเทพมหานคร โดยจะเก็บตัวอย่างจากผู้ปกครองที่ส่งบุตรเข้าเรียนในโรงเรียนกวดวิชาภาษาอังกฤษเอ็นคอนเส็ปท์

กลุ่มตัวอย่าง เนื่องจากจำนวนนักเรียนที่เรียนกวดวิชาที่โรงเรียนกวดวิชาภาษาอังกฤษเอ็นคอนเส็ปท์ในเขตกรุงเทพมหานครตามข้อมูลของฝ่ายลูกค้าสัมพันธ์ มีประมาณ 13,193 คน ซึ่งจำนวนนักเรียนเรียน 1 คน ต่อผู้ปกครอง 1 คน ดังนั้นจึงประมาณได้ว่ามีจำนวนผู้ปกครองที่ส่งลูกเรียนกวดวิชา มีจำนวนประมาณ 13,193 คนโดยทำการสุ่มตัวอย่างจากจำนวนผู้ปกครองดังกล่าว โดยการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างใช้สูตรของทาโร ยามาเน่ (Taro Yamane) ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% ค่าความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับได้ไม่เกินร้อยละ ± 5 ($E = 0.05$) ดังสูตรต่อไปนี้

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

กำหนดให้ n = ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

N = ขนาดของประชากร

e = ความคลาดเคลื่อนของกลุ่มตัวอย่าง

โดยแทนค่าตามสูตร ได้ผลลัพธ์ดังนี้

$$n = \frac{13,193}{1 + 13,193 (0.05)^2}$$

$$n = 388 \text{ คน} \approx 400 \text{ คน}$$

ดังนั้น การศึกษาครั้งนี้จึงใช้ขนาดตัวอย่างจำนวน 388 คน หรือประมาณ 400 คน

วิธีการสุ่มตัวอย่าง

การศึกษาครั้งนี้ใช้การสุ่มตัวอย่าง แบบ Multi-Stage Sampling ซึ่งมีขั้นตอนต่าง ๆ ดังนี้

1. สุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เฉพาะผู้ปกครองที่ส่งลูกเรียนกวดวิชาที่โรงเรียนกวดวิชาภาษาอังกฤษเอ็นคอนเส็ปท์ในเดือนมีนาคม – พฤษภาคม 2550

2. สุ่มตัวอย่างแบบโควตา (Quota Sampling) โดยแบ่งกลุ่มตัวอย่างออกเป็น 9 กลุ่มตาม สาขาต่าง ๆ ในเขตกรุงเทพมหานครโดยใช้ 9 กลุ่ม เป็นตัวกำหนดสัดส่วน ดังนี้

- กลุ่ม 1 สาขาสยามดิศพ์เวอร์ จำนวนผู้ปกครอง 1,774 คน จากจำนวนนักเรียนประมาณ 1,774 คน (จำนวนนักเรียน 1 คน ต่อผู้ปกครอง 1 คน) ดังนั้นสัดส่วนกลุ่มตัวอย่างมีค่าเท่ากับ

$$\frac{1,774 \times 388}{13,193} = 52$$

13,193

ดังนั้นเก็บตัวอย่างในกลุ่ม 1 จำนวน 52 คน

- กลุ่ม 2 สาขาสยามสแควร์ จำนวนผู้ปกครอง 4,597 คน จากจำนวนนักเรียนประมาณ 4,597 คน (จำนวนนักเรียน 1 คน ต่อผู้ปกครอง 1 คน) ดังนั้นสัดส่วนกลุ่มตัวอย่างมีค่าเท่ากับ

$$\frac{4,597 \times 388}{13,193} = 135$$

13,193

ดังนั้นเก็บตัวอย่างในกลุ่ม 2 จำนวน 135 คน

- กลุ่ม 3 สาขาแกมวงศิ์วาน จำนวนผู้ปกครอง 1,837 คน จากจำนวนนักเรียนประมาณ 1,837 คน (จำนวนนักเรียน 1 คน ต่อผู้ปกครอง 1 คน) ดังนั้นสัดส่วนกลุ่มตัวอย่างมีค่าเท่ากับ

$$\frac{1,837 \times 388}{13,193} = 54$$

13,193

ดังนั้นเก็บตัวอย่างในกลุ่ม 3 จำนวน 54 คน

- กลุ่ม 4 สาขาบางกะปิ จำนวนผู้ปกครอง 1,928 คน จากจำนวนนักเรียนประมาณ 1,928 คน (จำนวนนักเรียน 1 คน ต่อผู้ปกครอง 1 คน) ดังนั้นสัดส่วนกลุ่มตัวอย่างมีค่าเท่ากับ

$$\frac{1,928 \times 388}{13,193} = 57$$

13,193

ดังนั้นเก็บตัวอย่างในกลุ่ม 4 จำนวน 57 คน

- กลุ่ม 5 สาขาอนุสาวรีย์ชัยสมรภูมิ จำนวนผู้ปกครอง 1,000 คน จากจำนวนนักเรียนประมาณ 1,000 คน (จำนวนนักเรียน 1 คน ต่อผู้ปกครอง 1 คน) ดังนั้นสัดส่วนกลุ่มตัวอย่างมีค่าเท่ากับ

$$\frac{1,000 \times 388}{13,193} = 29$$

13,193

ดังนั้นเก็บตัวอย่างในกลุ่ม 5 จำนวน 29 คน

- กลุ่ม 6 สาขาวงเวียนใหญ่ จำนวนผู้ปกครอง 920 คน จากจำนวนนักเรียนประมาณ 920 คน (จำนวนนักเรียน 1 คน ต่อผู้ปกครอง 1 คน) ดังนั้นสัดส่วนกลุ่มตัวอย่างมีค่าเท่ากับ

$$\frac{920 \times 388}{13,193} = 27$$

13,193

ดังนั้นเก็บตัวอย่างในกลุ่ม 6 จำนวน 27 คน

- กลุ่ม 7 สาขาวิสุทธิกษัตริย์ จำนวนผู้ปกครอง 339 คน จากจำนวนนักเรียนประมาณ 339 คน (จำนวนนักเรียน 1 คน ต่อผู้ปกครอง 1 คน) ดังนั้นสัดส่วนกลุ่มตัวอย่างมีค่าเท่ากับ

$$\frac{339 \times 388}{13,193} = 12$$

13,193

ดังนั้นเก็บตัวอย่างในกลุ่ม 7 จำนวน 12 คน

- กลุ่ม 8 สาขาฟิวเจอร์พาร์ครังสิต จำนวนผู้ปกครอง 427 คน จากจำนวนนักเรียนประมาณ 427 คน (จำนวนนักเรียน 1 คน ต่อผู้ปกครอง 1 คน) ดังนั้นสัดส่วนกลุ่มตัวอย่างมีค่าเท่ากับ

$$\frac{427 \times 388}{13,193} = 13$$

13,193

ดังนั้นเก็บตัวอย่างในกลุ่ม 8 จำนวน 13 คน

- กลุ่ม 9 สาขาปีนเกล้า จำนวนผู้ปกครอง 371 คน จากจำนวนนักเรียนประมาณ 371 คน (จำนวนนักเรียน 1 คน ต่อผู้ปกครอง 1 คน) ดังนั้นสัดส่วนกลุ่มตัวอย่างมีค่าเท่ากับ

$$\frac{371 \times 388}{13,193} = 11$$

13,193

ดังนั้นเก็บตัวอย่างในกลุ่ม 9 จำนวน 11 คน

ตารางที่ 3.1

แสดงจำนวนของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามสาขา

สาขา	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง (คน)
สยามดิศพ์เวอรี	52
สยามสแควร์	147
งามวงศ์วาน	54
บางกะปิ	57
อนุสาวรีย์ชัยสมรภูมิ	29
วงเวียนใหญ่	27
วิสุทธิกษัตริย์	12
ฟิวเจอร์พาร์ครังสิต	13
ปีนเกล้า	11
รวม	400

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บและรวบรวมข้อมูลในการวิจัยได้แก่ แบบสอบถาม ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

1. คำถามชนิดปลายปิด (Closed-ended questionnaire) เป็นคำถามที่ผู้ตอบแบบสอบถามได้กำหนดคำตอบให้ผู้ตอบเลือกไว้เรียบร้อยแล้ว
2. ข้อมูลในแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลด้านลักษณะทางประชากรศาสตร์ของผู้ตอบแบบสอบถามได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ ประกอบด้วยคำถาม 5 ข้อ (ข้อ 1-5) โดยแบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบเลือกตอบ (Check list)

ตอนที่ 2 ภาพลักษณ์ของโรงเรียนกวดวิชาภาษาอังกฤษเอ็นท์คอนเสิร์ต จำนวน 1 ข้อ (ข้อ 6) ประกอบด้วย 21 ข้อย่อย โดยแบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) และแบบเติมคำ โดยข้อย่อยที่ 1-7 เป็นแบบสอบถามภาพลักษณ์ด้านองค์กร ข้อย่อยที่ 8-16 เป็นแบบสอบถามภาพลักษณ์ด้านการบริการ ข้อย่อยที่ 17-18 เป็นแบบสอบถามภาพลักษณ์ด้านราคา และ ข้อย่อยที่ 19-21 เป็นแบบสอบถามภาพลักษณ์ด้านการบริหาร

ตอนที่ 3 การเปิดรับสื่อเกี่ยวกับโรงเรียนกวดวิชาภาษาอังกฤษเอ็นท์คอนเสิร์ตจากสื่อต่าง ๆ ได้แก่ ความสนใจ และความถี่ในการเปิดรับ จำนวน 7 ข้อ (ข้อ 7-13) โดยแบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบเลือกตอบ (Checklist) แบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) และแบบเติมคำ

การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

ก่อนนำแบบสอบถามดังกล่าวไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลได้มีการทดสอบความเที่ยงตรง (Validity) และหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ดังนี้

1. หาค่าความเที่ยงตรง (Validity) ของแบบสอบถาม โดยนำแบบสอบถามที่ได้เรียบเรียงแล้วไปปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อหาความครบถ้วน ตรงตามเนื้อหา (Content validity) ความเหมาะสมของภาษา (wording) และความชัดเจน (clarity) ของคำถาม แล้วจึงนำไป pre-test

2. หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยนำแบบสอบถามที่แก้ไขแล้วไปทดสอบกับผู้ปกครองซึ่งส่งบุตรเข้าเรียนโรงเรียนกวดวิชาภาษาอังกฤษเอ็นท์คอนเสิร์ตจำนวน 30 เป้าหมายและนำมาหาค่าความเชื่อมั่นแล้วจึงนำไปปรับปรุงแก้ไขความเหมาะสมของภาษาอีกครั้ง จากผลการหาค่าความเชื่อมั่นโดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาตามวิธีของ Cronbach ได้ค่า $\alpha = 0.876$ เป็นค่าที่ยอมรับได้ สามารถนำแบบสอบถามไปใช้เก็บข้อมูลจริงต่อไป

ตัวแปรที่เกี่ยวข้อง

1. ตัวแปรอิสระ (Independent Variables) ได้แก่

1.1 ลักษณะทางประชากร

- เพศ
- อายุ
- ระดับการศึกษา
- อาชีพ
- รายได้ต่อเดือน

1.2 การเปิดรับสื่อ

- ประเภทของสื่อที่เปิดรับ
- ความถี่
- เนื้อหาที่เปิดรับ

2. ตัวแปรตาม (Dependent Variables) ได้แก่ ความคิดเห็นเกี่ยวกับภาพลักษณ์ของโรงเรียนกวดวิชาภาษาอังกฤษเอ็นคอนเส็ปท์

- ด้านองค์กร
- ด้านการบริการ
- ด้านราคา
- ด้านการบริหาร

ขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. แนะนำแบบสอบถามกับเจ้าหน้าที่ประจำสาขาของโรงเรียนกวดวิชา เอ็นคอนเส็ปท์ 9 สาขาในเขตกรุงเทพมหานคร เพื่อชี้แจงแก่กลุ่มตัวอย่าง
2. ฝากเจ้าหน้าที่ประจำสาขาของโรงเรียนกวดวิชา เอ็นคอนเส็ปท์ แจกจ่ายและเก็บข้อมูล
3. กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้กรอแบบสอบถามด้วยตนเอง

หลักเกณฑ์การให้คะแนน

จากข้อมูลที่ได้เก็บรวบรวมได้ ผู้วิจัยได้นำข้อมูลที่ได้มาจัดระเบียบและตรวจสอบความสมบูรณ์ของการตอบแบบสอบถาม แล้วจึงนำข้อมูลมาจัดกลุ่มและสรุปความคิดเห็นในส่วนของคำถามปลายเปิด ในส่วนของคำถามปลายปิดผู้วิจัยได้กำหนดค่าคะแนน 5 ระดับตามหลักของ Linkst Scales ดังนี้ คือ

ความคิดเห็นต่อภาพลักษณ์

เห็นด้วยอย่างยิ่ง	ให้คะแนน	5	คะแนน
เห็นด้วย	ให้คะแนน	4	คะแนน
ปานกลาง	ให้คะแนน	3	คะแนน
ไม่เห็นด้วย	ให้คะแนน	2	คะแนน
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	ให้คะแนน	1	คะแนน

โดยผู้วิจัยได้ตั้งเกณฑ์การแปลความหมายของค่าเฉลี่ยที่มีเกณฑ์การให้คะแนนเป็น 5 ระดับ โดยมีหลัก คือ $\frac{\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{ช่วงชั้น}} = \frac{5 - 1}{5}$

ดังนั้น ความกว้างของช่วงชั้น = 0.8

เกณฑ์การแปลความหมายค่าเฉลี่ยภาพลักษณ์เป็นรายชื่อได้ดังนี้

ค่าเฉลี่ยระหว่าง	4.21-5.00	แปลความว่า	เห็นด้วยมากที่สุด
ค่าเฉลี่ยระหว่าง	3.41-4.20	แปลความว่า	เห็นด้วยมาก
ค่าเฉลี่ยระหว่าง	2.61-3.40	แปลความว่า	เห็นด้วย
ค่าเฉลี่ยระหว่าง	1.81-2.60	แปลความว่า	เห็นด้วยน้อย
ค่าเฉลี่ยระหว่าง	1.00-1.80	แปลความว่า	เห็นด้วยน้อยที่สุด

การเปิดรับสื่อทั่วไป

มากกว่า 6 ครั้ง/เดือน	5	คะแนน
5-6 ครั้ง/เดือน	4	คะแนน
3-4 ครั้ง/เดือน	3	คะแนน
1-2 ครั้ง/เดือน	2	คะแนน
ไม่เคย	1	คะแนน

เกณฑ์การแปลความหมายการเปิดรับสื่อทั่วไปเป็นรายชื่อได้ดังนี้

ค่าเฉลี่ยระหว่าง	4.21-5.00	แปลความว่า	เปิดรับมากที่สุด
ค่าเฉลี่ยระหว่าง	3.41-4.20	แปลความว่า	เปิดรับมาก
ค่าเฉลี่ยระหว่าง	2.61-3.40	แปลความว่า	เปิดรับ
ค่าเฉลี่ยระหว่าง	1.81-2.60	แปลความว่า	เปิดรับน้อย
ค่าเฉลี่ยระหว่าง	1.00-1.80	แปลความว่า	เปิดรับน้อยที่สุด

การวิเคราะห์และนำเสนอข้อมูล

เมื่อรวบรวมแบบสอบถามแล้ว ผู้วิจัยได้ตรวจสอบความถูกต้องและความสมบูรณ์ของแบบสอบถามทุกชุด จากนั้นจึงนำแบบสอบถามที่สมบูรณ์มาเข้ารหัส แล้วประมวลผลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS (Statistical Package for Social Science) แล้วจึงจัดทำตารางวิเคราะห์ทางสถิติ เพื่อแปลความหมายข้อมูล และจัดทำรายงานผลการวิจัยต่อไป

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล และทดสอบสมมติฐานการวิจัยใช้วิธีการทางสถิติ ดังนี้

1. สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Analysis) จะใช้การบรรยายข้อมูลโดยวิธีการแจกแจงความถี่ และสถิติร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Capitation) ตามความเหมาะสมของตัวแปร ทั้งนี้เพื่ออธิบายลักษณะของประชากรกลุ่มตัวอย่าง

2. สถิติเชิงอนุมาน (Inferential Statistic) เพื่อทดสอบความสัมพันธ์อิสระ และตัวแปรตาม ในสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยใช้สถิติในการวิเคราะห์ดังนี้

2.1 ค่า t (t-test) เพื่อทดสอบความสัมพันธ์ของตัวแปรอิสระและตัวแปรตามในสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยใช้ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

2.2 ค่า F-test เพื่อทดสอบความแตกต่างของตัวแปรอิสระที่มีตั้งแต่ 3 กลุ่มขึ้นไปที่มีผลต่อตัวแปรตาม โดยใช้ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

2.3 Correlation ในการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรตามในสมมติฐานที่ตั้งไว้โดยใช้ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01

ตารางที่ 3.2
แสดงสถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน

สมมติฐานการวิจัย	สถิติ
สมมติฐานที่ 1 ลักษณะทางประชากรของผู้ปกครองที่แตกต่างกันจะมีภาพลักษณ์ของโรงเรียนกวดวิชาภาษาอังกฤษเอ็นคอนเส็ปต์ด้านต่าง ๆ แตกต่างกัน	ค่า t (t-test) และ F-test
สมมติฐานที่ 2 การเปิดรับสื่อประชาสัมพันธ์มีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นเกี่ยวกับภาพลักษณ์ของโรงเรียนกวดวิชาภาษาอังกฤษเอ็นคอนเส็ปต์ในด้านต่าง ๆ ของผู้ปกครอง	Correlation